

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาณผูกพันในอำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้ทำสัญญาการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม ในพื้นที่ 4 ตำบล จำนวน 158 ราย ในระหว่างวันที่ 20 มีนาคม 2551 ถึง วันที่ 30 เมษายน 2551 ได้แบ่งผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาณผูกพัน

ตอนที่ 3 ปัญหา และข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาณผูกพัน

ตอนที่ 1 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกร

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพทางสังคมของเกษตรกร ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏ ดังตารางที่ 4.1 สำหรับสภาพทางเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ขนาดพื้นที่ที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม จำนวนแรงงานในครัวเรือนที่ใช้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม ต้นทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมต่อไร่ รายได้สุทธิจากการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม รายได้ก่อนและหลังจากการทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม และแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม ในอำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังตารางที่ 4.2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 สภาพทางสังคมของเกษตรกร

สภาพทางสังคม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	Min.	Max.	n = 158	
					X	S.D.
1. เพศ						
ชาย	84	53.20				
หญิง	74	46.80				
2. อายุ (ปี)						
			30	59	44.03	5.36
30 – 39	37	23.42				
40 – 49	94	59.49				
50 – 59	27	17.09				
3. ระดับการศึกษา						
ไม่ได้รับการศึกษา	22	13.90				
ประถมศึกษา	131	82.90				
มัธยมศึกษาตอนต้น	5	3.20				
4. ประสบการณ์ในการผลิต						
			3	20	7.23	2.14
เมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม (ปี)						
1 – 5	42	26.58				
6 – 10	106	67.09				
11 – 15	9	5.70				
16 – 20	1	0.63				

จากตารางที่ 4.1 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางสังคมของเกษตรกรปรากฏดังนี้

เพศ พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 53.20) เป็นเพศชาย และส่วนที่เหลือ (ร้อยละ 46.80) เป็นเพศหญิง

อายุ พบว่า เกษตรกรประมาณสามในห้า (ร้อยละ 59.49) มีอายุ ระหว่าง 40 - 49 ปี รองลงมา (ร้อยละ 23.42) มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี และส่วนน้อย (ร้อยละ 17.09) มีอายุระหว่าง 50 - 59 ปี โดยเกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 44.03 ปี อายุต่ำสุด 30 ปี และสูงสุด 59 ปี

ระดับการศึกษา เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 82.90) จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา (ร้อยละ 13.90) ไม่ได้รับการศึกษา และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 3.20) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ประสบการณ์การในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม เกษตรกรมากกว่าสองในสาม (ร้อยละ 67.09) มีประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมระหว่าง 6 - 10 ปี รองลงมา (ร้อยละ 26.58) มีประสบการณ์ระหว่าง 1 - 5 ปี และมีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 0.63) มีประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมระหว่าง 16 - 20 ปี โดยเฉลี่ยเกษตรกรมีประสบการณ์ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม 7.23 ปี ประสบการณ์น้อยที่สุด 3 ปี และมากที่สุด 20 ปี

ตารางที่ 4.2 สภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร

n = 158						
สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	Min.	Max.	\bar{X}	S.D.
1. ขนาดพื้นที่ที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด						
ลูกผสมทั้งหมด (ไร่)						
			3	27	19.04	4.97
1 - 10	17	10.76				
11 - 20	73	46.20				
21 - 30	68	43.04				
2. จำนวนแรงงานในครัวเรือนที่ใช้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม (ราย)						
			1	7	3.44	1.28
1 - 2	46	29.11				
3 - 4	75	47.47				
5 - 6	34	21.52				
7 - 8	3	1.90				
3. ต้นทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด						
ลูกผสมต่อไร่ (บาท)						
			1,000	6,000	3,642.41	1,063.96
1,000 - 1,999	9	5.70				
2,000 - 2,999	18	11.39				
3,000 - 3,999	49	31.01				
4,000 - 4,999	59	37.34				
>4,999	23	14.56				

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

		n = 158				
สภาพทางเศรษฐกิจ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	Min.	Max.	\bar{X}	S.D.
4. รายได้สุทธิจากการผลิตเมล็ดพันธุ์			1,000	17,000	9,025.95	3,928.68
ข้าวโพดลูกผสมต่อไร่ (บาท)						
น้อยกว่า 2,000	13	8.23				
2,000 – 3,999	19	12.03				
4,000 – 5,999	8	5.06				
6,000 – 7,999	1	0.63				
8,000 – 9,999	10	6.33				
10,000 – 11,999	63	39.87				
> 11,999	44	27.85				
5. รายได้ก่อนและหลังจากการทำการ						
ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม						
ปัจจุบันน้อยกว่าที่ผ่านมา	16	10.12				
ปัจจุบันเท่ากับที่ผ่านมา	47	29.75				
ปัจจุบันมากกว่าที่ผ่านมา	95	60.13				
6. แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการผลิต						
เมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม (ตอบได้						
มากกว่า 1 ข้อ)						
บิดา/มารดา หรือเครือญาติ	51	32.30				
เพื่อนบ้าน	32	20.30				
นายทุน	15	9.50				
กองทุนต่างๆ เช่น กองทุนหมู่บ้าน	24	15.20				
สหกรณ์	26	16.50				
ข.ก.ส	124	78.50				

จากตารางที่ 4.2 แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกร
ในปีเพาะปลูก 2550/2551 (ปีการผลิตฤดูแล้ง เดือนพฤศจิกายน 2550 – เดือนมีนาคม 2551)

เกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม พบว่า เกษตรกรมีสภาพทางเศรษฐกิจ ดังนี้

ขนาดพื้นที่ที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม เกษตรกรเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 46.20
และ 43.04) มีขนาดพื้นที่ที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม ระหว่าง 11 - 20 ไร่ และ

ระหว่าง 21 - 30 ไร่ ตามลำดับ และส่วนน้อย (ร้อยละ 10.76) มีขนาดพื้นที่ที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม ระหว่าง 1 - 10 ไร่ โดยเกษตรกรมีขนาดพื้นที่ที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมเฉลี่ย 19.04 ไร่ เกษตรกรมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด 27 ไร่ และมีพื้นที่น้อยที่สุด 3 ไร่

จำนวนแรงงานในครัวเรือนที่ใช้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม เกษตรกรประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 47.47) มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนจำนวน 3 - 4 ราย รองลงมา (ร้อยละ 29.11 และ 21.52) มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนจำนวน 1 - 2 ราย และ 5 - 6 ราย ตามลำดับ และส่วนน้อย (ร้อยละ 1.90) มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนจำนวน 7 - 8 ราย โดยมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 3.44 ราย สูงสุด 7 ราย และต่ำสุด 1 ราย

ต้นทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมต่อไร่ เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 37.34) มีต้นทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมต่อไร่ ระหว่าง 4,000 - 4,999 บาท รองลงมา (ร้อยละ 31.01) มีต้นทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมต่อไร่ ระหว่าง 3,000 - 3,999 บาทต่อไร่ โดยมีต้นทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมต่อไร่เฉลี่ย 3,642.41 บาท สูงสุด 6,000 บาทต่อไร่ และต่ำสุด 1,000 บาทต่อไร่

รายได้สุทธิจากการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมต่อไร่ เกษตรกรประมาณสองในห้า (ร้อยละ 39.87) มีรายได้สุทธิจากการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมต่อไร่ ระหว่าง 10,000 - 11,999 บาท รองลงมา (ร้อยละ 27.85) มีรายได้สุทธิจากการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมต่อไร่ มากกว่า 11,999 บาท และเกษตรกรจำนวนน้อยที่สุด (ร้อยละ 0.63) มีรายได้สุทธิจากการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมต่อไร่ ระหว่าง 6,000 - 7,999 บาท โดยรายได้สุทธิจากการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมต่อไร่ เฉลี่ย 9,025.95 บาท มากที่สุดเท่ากับ 17,000 บาท และน้อยที่สุดเท่ากับ 1,000 บาท

รายได้ก่อนและหลังจากการทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม เมื่อเปรียบเทียบรายได้ภายในระยะเวลา 4 เดือนเท่ากัน ระหว่างอาชีพเดิมก่อนทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมและในปัจจุบันที่ทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม เกษตรกรประมาณสองในสาม (ร้อยละ 60.13) มีรายได้ในปัจจุบันมากกว่าที่ผ่านมา รองลงมา (ร้อยละ 29.77) มีรายได้ในปัจจุบันเท่ากับที่ผ่านมา และ (ร้อยละ 10.12) มีรายได้ในปัจจุบันน้อยกว่าที่ผ่านมา

แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม เกษตรกรส่วนใหญ่ (ร้อยละ 78.50) ใช้เงินทุนจากการกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตร เกษตรกรประมาณหนึ่งในสาม (ร้อยละ 32.30) ใช้เงินทุนจากการกู้ยืมบิดา/มารดา หรือเครือญาติ และเกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 9.50) ใช้เงินทุนจากนายทุน

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาผูกพัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์
ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาผูกพัน ใน 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

- 2.1 ด้านการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่บริษัท
- 2.2 ด้านปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยี
- 2.3 ด้านการรับซื้อและการจ่ายเงินสำหรับผลผลิต

หลังจากผู้วิจัยได้ข้อมูลแล้วนำวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติ คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเฉลี่ยรวม
แล้วจัดระดับความพึงพอใจตามเกณฑ์ในการประเมิน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด

และการวิเคราะห์ผลข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 4.3 4.4 และ 4.5 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.3 ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาผูกพันในด้านการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่บริษัท

			n = 158
การส่งเสริมของเจ้าหน้าที่บริษัท	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. การส่งเสริมการปลูก	3.18	0.32	ปานกลาง
1.1 การกำหนดช่วงเดือนการปลูก	3.46	0.61	มาก
1.2 การกำหนดอัตราการปลูกเมล็ดพันธุ์ต่อไร่	3.16	0.56	ปานกลาง
1.3 ความเพียงพอของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการเกษตรกร	3.04	0.80	ปานกลาง
1.4 ความสะดวกในการเบิกจ่ายปัจจัยการผลิต	3.20	0.75	ปานกลาง
1.5 ความรวดเร็วในการเบิกจ่ายปัจจัยการผลิต	3.22	0.77	ปานกลาง
2. การการให้คำแนะนำ	3.18	0.32	ปานกลาง
2.1 ความรู้เกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมของเจ้าหน้าที่	3.39	0.65	ปานกลาง
2.2 การให้คำแนะนำช่วงในเวลาต่อไปนี้			
2.2.1 การเตรียมดิน	3.21	0.62	ปานกลาง
2.2.2 การปลูก	3.20	0.71	ปานกลาง
2.2.3 การคัดตัดต้นปลอมปนทิ้ง	3.11	0.74	ปานกลาง
2.2.4 การถอดยอดออกก่อนดอกบาน	3.04	0.70	ปานกลาง
2.2.5 การตัดต้นตัวผู้ทิ้งหลังจากผสมไม่เกิน 15 วัน	3.08	0.85	ปานกลาง
2.2.6 การเก็บเกี่ยวมีอายุได้ประมาณ 110 – 120 วัน	3.32	0.72	ปานกลาง
2.2.7 การขนส่งเมล็ดพันธุ์ดิบเข้าสู่โรงงาน	3.04	0.75	ปานกลาง
2.3 การให้ความช่วยเหลือเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่	3.10	0.72	ปานกลาง
2.4 ความกระตือรือร้นของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการแก่เกษตรกร	3.54	0.56	มาก
2.5 การชี้แจงของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับความปลอดภัยของสายพันธุ์ในการทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม	3.23	0.55	ปานกลาง
2.6 ความสม่ำเสมอในการเยี่ยมเยียนของเจ้าหน้าที่	3.11	0.70	ปานกลาง
2.7 ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดปัญหา	3.06	0.64	ปานกลาง
2.8 การเข้าสู่ตรวจสอบคุณภาพแปลงผลิตโดยเจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพของบริษัท	3.00	0.64	ปานกลาง
2.9 การให้คำแนะนำคุณภาพแปลงผลิตโดยเจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพของบริษัท	3.23	0.59	ปานกลาง
รวม	3.19	0.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาผูกพัน ในด้านการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่บริษัท ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดในแต่ละประเด็นหลัก ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังนี้

1. การส่งเสริมการปลูก พบว่า โดยภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการส่งเสริมการปลูก ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ใน 5 ประเด็นย่อย เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก 1 ประเด็น คือ การกำหนดช่วงเดือนการปลูก และเกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง 4 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) ความสะดวกในการเบิกจ่ายปัจจัยการผลิต 2) ความสะดวกในการเบิกจ่ายปัจจัยการผลิต 3) การกำหนดอัตราการปลูกเมล็ดพันธุ์ต่อไร่ และ 4) ความเพียงพอของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการเกษตรกร ตามลำดับ

2. การให้คำแนะนำ พบว่า โดยภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการให้คำแนะนำ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก 1 ประเด็น คือ ความกระตือรือร้นของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการแก่เกษตรกร และมี 14 ประเด็นที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) ความรู้เกี่ยวกับการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมของเจ้าหน้าที่ 2) การเก็บเกี่ยว มีอายุได้ประมาณ 110 – 120 วัน 3) การให้คำแนะนำคุณภาพแปลงผลิตโดยเจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพของบริษัท 4) การชี้แจงของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับความปลอดภัยของสายพันธุ์ในการทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม 5) การเตรียมดิน 6) การปลูก 7) การตัดต้นปลอมปนทิ้ง 8) ความสม่ำเสมอในการเยี่ยมชมของเจ้าหน้าที่ 9) การให้ความช่วยเหลือเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่ 10) การตัดต้นตัวผู้ทิ้งหลังจากผสมไม่เกิน 15 วัน 11) ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดปัญหา 12) การถอดยอดออกก่อนดอกบาน 13) การขนส่งเมล็ดพันธุ์ดิบเข้าสู่ โรงงาน และ 14) การเข้าสู่ตรวจสอบคุณภาพแปลงผลิต โดยเจ้าหน้าที่ควบคุมคุณภาพของบริษัท

ตารางที่ 4.4 ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม
แบบมีสัญญาผูกพันในด้านปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยี

			n = 158
ปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยี	\bar{X}	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1. สายพันธุ์ที่ผลิต	3.30	0.45	ปานกลาง
1.1 ลักษณะของรูปทรงเมล็ดพันธุ์	3.63	0.58	มาก
1.2 ขนาดของเมล็ดพันธุ์	3.32	0.67	ปานกลาง
1.3 คุณภาพความงอกของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวผู้	3.28	0.80	ปานกลาง
1.4 คุณภาพความงอกของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวเมีย	3.37	0.73	ปานกลาง
1.5 ภาชนะการบรรจุของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวผู้	3.34	0.67	ปานกลาง
1.6 ภาชนะการบรรจุของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวเมีย	3.35	0.71	ปานกลาง
1.7 การต้านทานโรคของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวผู้	3.16	0.69	ปานกลาง
1.8 การต้านทานโรคของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวเมีย	3.20	0.77	ปานกลาง
1.9 การต้านทานแมลงของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวผู้	3.19	0.76	ปานกลาง
1.10 การต้านทานแมลงของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวเมีย	3.31	0.76	ปานกลาง
1.11 ลักษณะความปลอมปนของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวผู้	3.28	0.80	ปานกลาง
1.12 ลักษณะความปลอมปนของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวเมีย	3.22	0.87	ปานกลาง
2. การสนับสนุนปัจจัยการผลิตล่วงหน้า	3.31	0.37	ปานกลาง
2.1 สารเคมีกำจัดวัชพืช	3.60	0.53	มาก
2.2 สารเคมีป้องกันโรค	3.37	0.51	ปานกลาง
2.3 สารเคมีป้องกันแมลง	3.28	0.69	ปานกลาง
2.4 ปุ๋ยเคมี	3.20	0.68	ปานกลาง
2.5 ฮอร์โมนการเจริญเติบโต	3.22	0.64	ปานกลาง
2.6 ปริมาณของปัจจัยการผลิตต่อความต้องการ	3.21	0.71	ปานกลาง
3. การปลูกและการดูแลรักษา ตามที่บริษัทได้กำหนด	3.23	0.35	ปานกลาง
3.1 วิธีการปลูก	3.40	0.62	ปานกลาง
3.2 ขั้นตอนการปลูก	3.32	0.66	ปานกลาง
3.3 การใส่ปุ๋ย	3.20	0.70	ปานกลาง
3.4 การกำจัดวัชพืช	3.22	0.64	ปานกลาง
3.5 การกำหนดระยะห่างจากข้าวโพดสายพันธุ์อื่นของแปลงผลิต	3.32	0.66	ปานกลาง
3.6 การปลูกหล่อมวันปลูกเว้นระยะปลอดเกสรจากข้าวโพด สายพันธุ์อื่น	3.13	0.57	ปานกลาง
3.7 การตัดต้นปลอมปนในสายพันธุ์ตัวผู้ทั้ง	3.12	0.82	ปานกลาง

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยี	\bar{X}	S.D.	n = 158
			ระดับความพึงพอใจ
3.8 การตัดต้นปลอมปนในสายพันธุ์ตัวเมียทิ้ง	3.11	0.81	ปานกลาง
4. การถอดดอกแปลงผลิตข้าวโพดลูกผสม	3.17	0.43	ปานกลาง
4.1 การดึงดอกเกสรตัวผู้ในแถวสายพันธุ์ตัวเมียให้หมดก่อนดอกบาน	3.24	0.65	ปานกลาง
4.2 การกำหนดมาตรฐานจำนวนดอกตัวผู้ของสายพันธุ์ตัวเมียที่บ้าน ในแปลงผลิต	3.15	0.56	ปานกลาง
4.3 การกำหนดมาตรฐานการถอดดอกสายพันธุ์ตัวผู้ในแถวสายพันธุ์ ตัวเมียที่ไม่ทันกำหนด	3.18	0.66	ปานกลาง
4.4 การยกเลิกแปลงผลิตที่ปล่อยให้สายพันธุ์ตัวผู้ในแถวสายพันธุ์ ตัวเมีย มีดอกหลงที่พร้อมจะพ่นละอองเกสรที่เกินมาตรฐาน	3.12	0.78	ปานกลาง
5. การตัดต้นสายพันธุ์ตัวผู้ออกจากแปลงผลิต	3.27	0.63	ปานกลาง
5.1 ตัดตรงตามระยะเวลาที่บริษัทกำหนด	3.37	0.73	ปานกลาง
5.2 หากไม่ตัดตรงตามระยะเวลาที่กำหนด บริษัทจะหักค่าใช้จ่ายใน การดำเนินการกับเกษตรกร	3.16	0.70	ปานกลาง
6. การเก็บเกี่ยวและการขนส่ง	3.18	0.42	ปานกลาง
6.1 การจัดหาภาชนะบรรจุผลผลิตให้เกษตรกรยืมใช้	3.27	0.64	ปานกลาง
6.2 การกำหนดช่วงวันเก็บเกี่ยวผลผลิต	3.08	0.71	ปานกลาง
6.3 ระยะเวลาการขนส่งจากแปลงผลิตเกษตรกรถึงจุดรวบรวม	3.17	0.65	ปานกลาง
6.4 ระยะทางการขนส่งจากแปลงผลิตเกษตรกรถึงจุดรวบรวม	3.20	0.65	ปานกลาง
รวม	3.26	0.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาผูกพัน ในด้านปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยี ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดในแต่ละประเด็นหลัก ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังนี้

1. สายพันธุ์ที่ผลิต พบว่า โดยภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อสายพันธุ์ที่ผลิต ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก 1 ประเด็น คือ ลักษณะของรูปทรงเมล็ดพันธุ์ ส่วนอีก 11 ประเด็น พบว่าเกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้

1) คุณภาพความงอกของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวเมีย 2) ภาวะการบรรจุของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวเมีย 3) ภาวะการบรรจุของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวผู้ 4) ขนาดของเมล็ดพันธุ์ 5) การต้านทานแมลงของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวเมีย 6) คุณภาพความงอกของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวผู้ 7) ลักษณะความปลอมปนของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวผู้ 8) ลักษณะความปลอมปนของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวเมีย 9) การต้านทานโรคของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวเมีย 10) การต้านทานแมลงของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวผู้ และ 11) การต้านทานโรคของเมล็ดพันธุ์สายพันธุ์ตัวผู้ ตามลำดับ

2. การสนับสนุนปัจจัยการผลิตล่วงหน้า พบว่า โดยภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการสนับสนุนปัจจัยการผลิตล่วงหน้า ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก 1 ประเด็น คือ สารเคมีกำจัดวัชพืช ส่วนอีก 5 ประเด็น เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) สารเคมีป้องกันโรค 2) สารเคมีป้องกันแมลง 3) ฮอร์โมนการเจริญเติบโต 4) ปริมาณของปัจจัยการผลิตต่อความต้องการ และ 5) ปุ๋ยเคมี

3. การปลูกและการดูแลรักษาตามที่บริษัทได้กำหนด พบว่า โดยภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการปลูกและการดูแลรักษาตามที่บริษัทกำหนด ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ใน 8 ประเด็น เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) วิธีการปลูก 2) ขั้นตอนการปลูก 3) การกำหนดระยะห่างจากข้าวโพดสายพันธุ์อื่นของแปลงผลิต 4) การกำจัดวัชพืช 5) การใส่ปุ๋ย 6) การปลูกหลั้ววันปลูกเว้นระยะปลอดเกสรจากข้าวโพดสายพันธุ์อื่น 7) การตัดต้นปลอมปนในสายพันธุ์ตัวผู้ทั้ง และ 8) การตัดต้นปลอมปนในสายพันธุ์ตัวเมียทั้ง

4. การถอดดอกแปลงผลิตข้าวโพดลูกผสม พบว่า โดยภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการถอดดอกแปลงผลิตข้าวโพดลูกผสม ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าใน 4 ประเด็น เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) การดึงดอกเกสรตัวผู้ในแถวสายพันธุ์ตัวเมียให้หมดก่อนดอกบาน 2) การกำหนดมาตรฐานการถอดดอกสายพันธุ์ตัวผู้ในแถวสายพันธุ์ตัวเมียที่ไม่ทันกำหนด 3) การกำหนดมาตรฐานจำนวนดอกตัวผู้ของสายพันธุ์ตัวเมียที่บ้านในแปลงผลิต และ 4) การยกเลิกแปลงผลิตที่ปล่อยให้สายพันธุ์ตัวผู้ในแถวสายพันธุ์ตัวเมีย มีดอกหลงที่พร้อมจะปลูกละอองเกสรที่เกินมาตรฐาน

5. การตัดต้นสายพันธุ์ตัวผู้ออกจากแปลงผลิต พบว่า โดยภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการตัดต้นสายพันธุ์ตัวผู้ออกจากแปลงผลิต ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ใน 2 ประเด็น เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) ตัดตรงตามระยะเวลาที่บริษัทกำหนด และ
2) หากไม่ตัดตรงตามระยะเวลาที่กำหนด บริษัทจะหักค่าใช้จ่ายในการดำเนินการกับเกษตรกร

6. การเก็บเกี่ยวและการขนส่ง พบว่า โดยภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการเก็บเกี่ยวและการขนส่ง ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ใน 4 ประเด็น เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) การจัดหาภาชนะบรรจุผลผลิตให้เกษตรกรยืมใช้ 2) ระยะทางการขนส่งจากแปลงผลิตเกษตรกรถึงจุดรวบรวม 3) ระยะเวลาการขนส่งจากแปลงผลิตเกษตรกรถึงจุดรวบรวม และ 4) การกำหนดช่วงวันเก็บเกี่ยวผลผลิต

ตารางที่ 4.5 ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาผูกพันในด้านการรับซื้อและการจ่ายเงินสำหรับผลผลิต

n = 158			
การรับซื้อและการจ่ายเงินสำหรับผลผลิต	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. การให้ความสะดวกและบริการรับซื้อผลผลิต	3.22	0.30	ปานกลาง
1.1 การจัดหาเมล็ดพันธุ์ให้ในรูปแบบเชื่อของบริษัท	3.48	0.56	มาก
1.2 การชำระคืนเงินเชื่อปัจจัยการผลิต โดยการหักยอดเงินที่จำหน่ายผลผลิตที่ได้ของเกษตรกร	3.30	0.59	ปานกลาง
1.3 ความใกล้-ไกลของสถานที่รับซื้อผลผลิต	3.10	0.72	ปานกลาง
1.4 ความรับผิดชอบของบริษัทที่มีต่อความเสียหายที่เกิดจากลักษณะของสายพันธุ์อย่างเดียว	3.11	0.74	ปานกลาง
1.5 ความรับผิดชอบของบริษัทที่ไม่ครอบคลุมถึงความเสียหายที่เกิดจากภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภาวะฝนแล้ง โรคแมลงระบาดรุนแรง	3.16	0.69	ปานกลาง
1.6 ความน่าเชื่อถือของเครื่องชั่งน้ำหนักผลผลิต	3.01	0.56	ปานกลาง
1.7 เจ้าหน้าที่ของบริษัทเป็นผู้ชั่งน้ำหนักผลผลิตของเกษตรกร	3.03	0.60	ปานกลาง
1.8 การหักน้ำหนักผลผลิตของเกษตรกร	3.42	0.59	มาก
1.9 การรับซื้อตามราคาประกันในสัญญาการผลิต	3.30	0.60	ปานกลาง
1.10 ความสะดวกในการรับซื้อผลผลิตของเกษตรกรกับบริษัท	3.23	0.67	ปานกลาง
1.11 ความรวดเร็วในการรับซื้อผลผลิตของเกษตรกรกับบริษัท	3.23	0.61	ปานกลาง
1.12 ความถูกต้องในการออกเอกสารกับการรับผลผลิตของเจ้าหน้าที่ของบริษัท	3.22	0.63	ปานกลาง

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

			n = 158
การรับซื้อและการจ่ายเงินสำหรับผลผลิต	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
2. มาตรฐานของเมล็ดพันธุ์ที่บริษัทรับซื้อ	3.11	0.41	ปานกลาง
2.1 เมล็ดพันธุ์มีคุณภาพความงอกตามที่บริษัทกำหนด	3.17	0.70	ปานกลาง
2.2 เมล็ดพันธุ์มีความบริสุทธิ์ทางพันธุกรรมตามที่บริษัทกำหนดไว้	3.10	0.75	ปานกลาง
2.3 เมล็ดพันธุ์ต้องไม่มีสายพันธุ์อื่นปลอมปน	3.13	0.70	ปานกลาง
2.4 ผลผลิต ไม่มีฝักเน่า ฝักเสียที่เกิดจากการเก็บเกี่ยวก่อนกำหนด	3.11	0.68	ปานกลาง
2.5 น้ำหนักที่ซื้อขายในรูปฝัก	3.19	0.69	ปานกลาง
2.6 การคิดความชื้นของผลผลิตที่รับซื้อไม่เกินร้อยละ 30	2.97	0.67	ปานกลาง
2.7 การรับซื้อผลผลิตที่ไม่ได้มาตรฐาน เช่น เมล็ดพันธุ์ไม่ผ่านการตรวจสอบ หรือ รับรองคุณภาพแปลงผลิต หรือ ไม่ทำตามคำแนะนำ บริษัทจะซื้อในราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่มีการรับซื้อในท้องตลาด ณ ขณะนั้น	3.10	0.62	ปานกลาง
3. การจ่ายเงินสำหรับผลผลิตให้แก่เกษตรกร	2.85	0.49	ปานกลาง
3.1 สถานที่รับเงิน	2.78	0.83	ปานกลาง
3.2 ระยะเวลาที่ได้รับเงินจากบริษัท	2.58	0.85	น้อย
3.3 การจ่ายเงินโดยใช้เช็คธนาคาร	2.96	0.78	ปานกลาง
3.4 การจ่ายเงินโดยนำฝากเข้าบัญชีธนาคาร	3.08	0.80	ปานกลาง
รวม	3.12	0.28	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาผูกพันผูกพันในด้านการรับซื้อและการจ่ายเงินสำหรับผลผลิต ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดในแต่ละประเด็นหลัก ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏดังนี้

1. การให้ความสะดวกและบริการรับซื้อผลผลิต พบว่า โดยภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการให้ความสะดวกและบริการรับซื้อผลผลิตในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ใน 2 ประเด็น เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การจัดหาเมล็ดพันธุ์ให้ในรูปแบบสินเชื่อของบริษัท

และการหักน้ำหนักรวมผลผลิตของเกษตรกร ส่วนอีก 10 ประเด็น พบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) การชำระคืนเงินเชื่อปัจจัยการผลิตโดยการหักยอดเงินที่จำหน่ายผลผลิตที่ได้ของเกษตรกร 2) การรับซื้อตามราคาประกันในสัญญาการผลิต 3) ความสะดวกในการรับซื้อผลผลิตของเกษตรกรกับบริษัท 4) ความรวดเร็วในการรับซื้อผลผลิตของเกษตรกรกับบริษัท 5) ความถูกต้องในการออกเอกสารกับการรับผลผลิตของเจ้าหน้าที่ของบริษัท 6) ความรับผิดชอบของบริษัทที่ไม่ครอบคลุมถึงความเสียหายที่เกิดจากภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม ภาวะฝนแล้ง โรคแมลงระบาดรุนแรง 7) ความรับผิดชอบของบริษัทที่มีต่อความเสียหายที่เกิดจากลักษณะของสายพันธุ์อย่างเดียว 8) ความใกล้-ไกลของสถานที่รับซื้อผลผลิต 9) เจ้าหน้าที่ของบริษัทเป็นผู้ชั่งน้ำหนักผลผลิตของเกษตรกร และ 10) ความน่าเชื่อถือของเครื่องชั่งน้ำหนักผลผลิต

2. มาตรฐานของเมล็ดพันธุ์ที่บริษัทรับซื้อ พบว่า โดยภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อมาตรฐานของเมล็ดพันธุ์ที่บริษัทรับซื้อ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ใน 7 ประเด็น เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) น้ำหนักที่ซื้อขายในรูปฝัก 2) เมล็ดพันธุ์มีคุณภาพความงอกตามที่บริษัทกำหนด 3) เมล็ดพันธุ์ต้องไม่มีสายพันธุ์อื่นปลอมปน 4) ผลผลิตไม่มีฝักเน่า ฝักเสียที่เกิดจากการเก็บเกี่ยวก่อนกำหนด 5) เมล็ดพันธุ์มีความบริสุทธิ์ทางพันธุกรรมตามที่บริษัทกำหนดไว้ 6) การรับซื้อผลผลิตที่ไม่ได้มาตรฐาน เช่น เมล็ดพันธุ์ไม่ผ่านการตรวจสอบ หรือรับรองคุณภาพแปลงผลิต หรือ ไม่ทำตามคำแนะนำ บริษัทจะซื้อในราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่มีการรับซื้อในท้องตลาด ณ ขณะนั้น และ 7) การคิดความชื้นของผลผลิตที่รับซื้อไม่เกินร้อยละ 30

3. การจ่ายเงินสำหรับผลผลิตให้แก่เกษตรกร พบว่า โดยภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อมาตรฐานของเมล็ดพันธุ์ที่บริษัทรับซื้อในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.85$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ใน 4 ประเด็น เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง 3 ประเด็น โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) การจ่ายเงินโดยนำฝากเข้าบัญชีธนาคาร 2) การจ่ายเงินโดยใช้เช็คธนาคาร และ 3) สถานที่รับเงิน ส่วนอีก 1 ประเด็น พบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับน้อย คือ ระยะเวลาที่ได้รับเงินจากบริษัท

ตารางที่ 4.6 ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาผูกพัน โดยภาพรวม

n = 158

ความพึงพอใจของเกษตรกร	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. การส่งเสริมของเจ้าหน้าที่บริษัท	3.19	0.32	ปานกลาง
2. ปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยี	3.26	0.32	ปานกลาง
3. การรับซื้อและการจ่ายเงินสำหรับผลผลิต	3.12	0.28	ปานกลาง
รวม	3.36	0.29	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า โดยภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาผูกพัน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ทั้ง 3 ด้าน พบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจด้วยระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ 1) ด้านปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยี 2) ด้านการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่บริษัท และ 3) ด้านการรับซื้อและการจ่ายเงินสำหรับผลผลิต

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาผูกพัน

การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาผูกพัน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 3.1 ด้านการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่บริษัท
- 3.2 ด้านปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยี
- 3.3 ด้านการรับซื้อและการจ่ายเงินสำหรับผลผลิต

สำหรับการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกร ในแต่ละด้าน ปรากฏในตารางที่ 4.7 ถึง ตารางที่ 4.12 ต่อไปนี้

ตารางที่ 4.7 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมี
 สัญญาผูกพันในด้านการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่บริษัท

n = 158

ปัญหา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. การส่งเสริมการปลูก		
1.1 การกำหนดอัตราการปลูกของเมล็ดพันธุ์ต่อไร่อย่างจำกัด	58	36.71
1.2 ความรวดเร็วในการเบิกจ่ายปัจจัยการผลิตไม่เป็นไปที่เกษตรกร ต้องการ	42	26.58
1.3 การกำหนดช่วงเดือนการปลูกไม่เหมาะสมกับช่วงที่เกษตรกร ต้องการปลูก	22	13.92
1.4 ความไม่เพียงพอของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการเกษตรกรในช่วง ระยะเวลาการถอดดอก	11	6.96
2. การให้คำแนะนำ		
2.1 เจ้าหน้าที่แนะนำเรื่องการตัดต้นปลอมปนทิ้งไม่ละเอียดชัดเจน	65	41.14
2.2 ความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดปัญหาในแปลงผลิต	15	9.49

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นถึงปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิต
 เมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาผูกพันในด้านการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่บริษัท ดังนี้

1. การส่งเสริมการปลูก พบว่า เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 36.71) มี
 ปัญหาในประเด็นของการกำหนดอัตราการปลูกเมล็ดพันธุ์ต่อไร่อย่างจำกัด เกษตรกรมากกว่า
 หนึ่งในสี่ (ร้อยละ 26.58) มีปัญหาในประเด็นของความรวดเร็วในการเบิกจ่ายปัจจัยการผลิตไม่เป็น
 ไปที่เกษตรกรต้องการ และเกษตรกรส่วนน้อยสองในสาม (ร้อยละ 13.92 และ 6.96) มีปัญหาใน
 ประเด็นของการกำหนดช่วงเดือนการปลูกไม่เหมาะสมกับช่วงเวลาที่เกษตรกรต้องการปลูก และ
 ความไม่เพียงพอของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการเกษตรกรในช่วงระยะเวลาการถอดดอก ตามลำดับ

2. การให้คำแนะนำ พบว่า เกษตรกรมากกว่าสองในห้า (ร้อยละ 41.14) มีปัญหาใน
 ประเด็นของเจ้าหน้าที่แนะนำ เรื่องการตัดต้นปลอมปนทิ้งไม่ละเอียดชัดเจนในลักษณะของ
 ต้นปลอมปนในแปลงผลิต และเกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 9.49) มีปัญหาในประเด็น การขอความ
 ช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดปัญหาในแปลงผลิต

ตารางที่ 4.8 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาผูกพันในด้านการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่บริษัท

n = 158		
ข้อเสนอแนะ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. การส่งเสริมการปลูก		
1.1 ขอให้ทางบริษัทจ่ายเมล็ดพันธุ์ที่ใช้ปลูกให้เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม	22	13.92
1.2 เจ้าหน้าที่ของบริษัทควรจ่ายปัจจัยการผลิตให้รวดเร็ว และทันตามเวลาที่เกษตรกรต้องการ	17	10.76
1.3 ทางบริษัทควรจ่ายเมล็ดพันธุ์ให้รวดเร็วทันตามช่วงเวลาที่ต้องการปลูก	11	6.96
1.4 ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ให้มากขึ้น โดยเฉพาะช่วงระยะเวลาของการถอดดอก	7	4.43
2. การให้คำแนะนำ		
2.1 บริษัทควรแนะนำลักษณะของต้นปลอมปนให้ละเอียดชัดเจนกว่าเดิมและมีการสาธิตในแปลงผลิตที่มีลักษณะของต้นปลอมปนอยู่ในแปลงปลูก	25	15.82
2.2 เจ้าหน้าที่ควรเข้ามาดูแลเกษตรกรอย่างใกล้ชิดพร้อมแจ้งความคืบหน้าเป็นระยะๆ	9	5.70

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นถึงข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาผูกพันในด้านการส่งเสริมของเจ้าหน้าที่บริษัท ดังนี้

1. การส่งเสริมการปลูก พบว่า เกษตรกรประมาณหนึ่งในห้า (ร้อยละ 13.92) มีข้อเสนอแนะในประเด็นของการกำหนดอัตราการปลูกเมล็ดพันธุ์ต่อไร่อย่างจำกัด คือ ขอให้ทางบริษัทจ่ายเมล็ดพันธุ์ที่ใช้ปลูกให้เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม เกษตรกรหนึ่งในสิบ (ร้อยละ 10.76) มีข้อเสนอแนะ ในประเด็นของความรวดเร็วในการเบิกจ่ายปัจจัยการผลิตไม่เป็นที่เกษตรกรต้องการ คือ เจ้าหน้าที่ของบริษัทควรจ่ายปัจจัยการผลิตให้รวดเร็วและทันตามเวลาที่เกษตรกรต้องการ และเกษตรกรประมาณหนึ่งในสิบ (ร้อยละ 6.96) มีข้อเสนอแนะในประเด็นของการกำหนดช่วงเดือนการปลูกไม่เหมาะสมกับช่วงเวลาที่เกษตรกรต้องการปลูก คือ ทางบริษัทควรจ่ายเมล็ดพันธุ์ให้รวดเร็วทันตามช่วงเวลาที่ต้องการปลูก และเกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 4.43) มีข้อเสนอแนะในประเด็นของความเพียงพอของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการเกษตรกรในช่วงระยะเวลาการถอดดอก คือ ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ให้มากขึ้น โดยเฉพาะช่วงระยะเวลาของการถอดดอก

2. การให้คำแนะนำ พบว่า เกษตรกรประมาณหนึ่งในห้า (ร้อยละ 15.82) มีข้อเสนอแนะในประเด็นของการตัดต้นปลอมปนทิ้งเจ้าหน้าที่แนะนำไม่ละเอียดชัดเจนในลักษณะของต้นปลอมปน คือ บริษัทควรแนะนำลักษณะของต้นปลอมปนให้ละเอียดชัดเจนกว่าเดิมและมีการสาธิตในแปลงผลิตที่มีลักษณะของต้นปลอมปนอยู่ในแปลงปลูก และเกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 5.70) มีข้อเสนอแนะในประเด็นของความช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่เมื่อเกิดปัญหาในแปลงผลิต คือ เจ้าหน้าที่ควรเข้ามาดูแลเกษตรกรอย่างใกล้ชิดพร้อมแจ้งความคืบหน้าเป็นระยะ ๆ

ตารางที่ 4.9 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมี
สัญญาผูกพัน ในด้านปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยี

n = 158		
ปัญหา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. สายพันธุ์ที่ผลิต		
1.1 การต้านทานโรคของสายพันธุ์ตัวเมียในพื้นที่ปลูกค่อนข้างต่ำ	56	35.44
1.2 การต้านทานโรคของสายพันธุ์ตัวผู้ในพื้นที่ปลูกค่อนข้างต่ำ	24	15.19
1.3 การต้านทานแมลงของสายพันธุ์ตัวผู้ในพื้นที่ปลูกค่อนข้างต่ำ	8	5.06
2. การสนับสนุนปัจจัยการผลิตล่วงหน้า		
2.1 ปุ๋ยเคมีไม่เพียงพอต่อความต้องการและมีราคาสูง	85	53.80
2.2 ปริมาณของปัจจัยการผลิตต่อความต้องการไม่เพียงพอกับ ช่วงเวลาที่เกษตรกรต้องการใช้	72	45.57
3. การปลูกและการดูแลรักษา ตามที่บริษัทได้กำหนด		
3.1 ขั้นตอนการปลูกที่ยุ่งยากและซับซ้อน	33	20.89
3.2 ไม่ต้องการให้ตัดต้นปลอมปนในสายพันธุ์ตัวผู้ทิ้ง	28	17.72
3.3 ไม่ต้องการให้ตัดต้นปลอมปนในสายพันธุ์ตัวเมียทิ้ง	25	15.82
3.4 การปลูกเหลือวันปลูกหรือเว้นระยะปลอดเกสรจากข้าวโพด สายพันธุ์อื่น ให้สั้นลง	14	8.86
4. การตัดต้นสายพันธุ์ตัวผู้ออกจากแปลงผลิต		
4.1 ตัดตรงตามระยะเวลาที่บริษัทกำหนด โดยต้องการเก็บเมล็ด ไว้ให้สุกแก่ทางสรีรวิทยา	24	15.19
5. การเก็บเกี่ยวและการขนส่ง		
5.1 การกำหนดช่วงวันเก็บเกี่ยวผลผลิตที่ยาวนานเกินไป	15	9.49
5.2 การจัดหาขนชะบรรจุผลผลิตให้เกษตรกรใช้ไม่เพียงพอ	11	6.96

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นถึงปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัณฐานผูกพันในด้านปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยี ดังนี้

1. **สายพันธุ์ที่ผลิต** พบว่า เกษตรกรประมาณสองในห้า (ร้อยละ 35.44) มีปัญหาในประเด็นของการต้านทานโรคของสายพันธุ์ตัวเมียค่อนข้างต่ำ เกษตรกรประมาณหนึ่งในห้า (ร้อยละ 15.19) มีปัญหาในประเด็นของการต้านทานโรคของสายพันธุ์ตัวผู้ค่อนข้างต่ำ และเกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 5.06) มีปัญหาในประเด็นของการต้านทานแมลงของสายพันธุ์ตัวผู้ค่อนข้างต่ำ

2. **การสนับสนุนปัจจัยการผลิตล่วงหน้า** พบว่า เกษตรกรมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 53.80) มีปัญหาในประเด็นปุ๋ยเคมีไม่เพียงพอต่อความต้องการและมีราคาสูง และ เกษตรกรประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 45.57) มีปัญหาในประเด็นปริมาณของปัจจัยการผลิตต่อความต้องการไม่เพียงพอกับช่วงเวลาที่เกษตรกรต้องการใช้

3. **การปลูกและการดูแลรักษาตามที่บริษัทได้กำหนด** พบว่า เกษตรกรหนึ่งในห้า (ร้อยละ 20.89) มีปัญหาในประเด็นขั้นตอนการปลูกยุ่งยากและซับซ้อน เกษตรกรประมาณหนึ่งในห้า (ร้อยละ 17.72 และ 15.82) มีปัญหาในประเด็นไม่ต้องการให้ตัดต้นปลอมปนในสายพันธุ์ตัวผู้ทิ้ง และ ไม่ต้องการให้ตัดต้นปลอมปนในสายพันธุ์ตัวเมียทิ้ง ตามลำดับ และ เกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 8.86) มีปัญหาในประเด็นการปลูกหลัอมวันปลูกหรือเว้นระยะปลอดเกษตรจากข้าวโพด สายพันธุ์อื่นให้สั้นลง

4. **การตัดต้นสายพันธุ์ตัวผู้ออกจากแปลงผลิต** พบว่า เกษตรกรประมาณหนึ่งในห้า (ร้อยละ 15.19) มีปัญหาในประเด็นการตัดตรงตามระยะเวลาที่บริษัทกำหนดโดยต้องการเก็บเมล็ดไว้ให้สุกแก่ทางสรีรวิทยา

5. **การเก็บเกี่ยวและการขนส่ง** พบว่า เกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 9.49 และ 6.96) มีปัญหาในประเด็นขึ้นการกำหนดช่วงวันเก็บเกี่ยวเกี่ยวผลผลิตที่ยาวนานเกินไป และ การจัดหาภาชนะบรรจุผลผลิตให้เกษตรกรยืมใช้ไม่เพียงพอต่อการใช้บรรจุผลผลิต ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม
แบบมีสัญญาผูกพันในด้านปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยี

n = 158

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. สายพันธุ์ที่ผลิต		
1.1 ทางบริษัทควรมีการปรับปรุงสายพันธุ์ตัวเมียที่มีความต้านทานต่อโรค	22	13.92
1.2 ทางบริษัทควรมีการปรับปรุงสายพันธุ์ตัวผู้ที่มีความต้านทานต่อโรค	15	9.49
1.3 ทางบริษัทควรมีการปรับปรุงสายพันธุ์ตัวผู้ที่มีความต้านทานต่อแมลง	3	1.90
2. การสนับสนุนปัจจัยการผลิตล่วงหน้า		
2.1 ทางบริษัทควรมีการจ่ายปุ๋ยเคมีให้มีความเพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรและควรลดราคาปุ๋ยเคมีลง	57	36.07
2.2 ทางบริษัทควรมีการจ่ายของปัจจัยการผลิตให้มีความเพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร	42	26.58
3. การปลูกและการดูแลรักษา ตามที่บริษัทได้กำหนด		
3.1 ขอขั้นตอนปลูกที่ง่ายและไม่ยุ่งยากในการปลูกสายพันธุ์ตัวผู้และสายพันธุ์ตัวเมีย	13	8.23
3.2 ขอเก็บต้นปลอมปนในสายพันธุ์ตัวผู้เอาไว้ เพื่อเก็บไปเลี้ยงสัตว์ (วัวขุน)	9	5.70
3.3 ขอเก็บต้นปลอมปนในสายพันธุ์ตัวเมียเอาไว้ เพื่อเก็บไปเลี้ยงสัตว์ (วัวขุน)	7	4.43
3.4 เกษตรกรต้องการวันปลูกเหลือให้สั้นลงกว่าเดิม	5	3.16
4. การตัดต้นสายพันธุ์ตัวผู้ออกจากแปลงผลิต		
4.1 ขอเก็บต้นตัวผู้เอาไว้ให้สุกแก่ทางสรีรวิทยา เพื่อจำหน่ายให้พ่อค้าท้องถิ่นในรูปของข้าวโพดอาหารสัตว์	5	3.16
5. การเก็บเกี่ยวและการขนส่ง		
5.1 ขอให้เก็บเกี่ยวผลผลิตให้สั้นลงกว่าเดิม	6	3.80
5.2 ขอให้มีการขนบรจุผลผลิตที่เก็บเกี่ยวมาใช้อย่างเพียงพอ และภาระต้องไม่ขาดง่าย	4	2.53

จากตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นถึงข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาผูกพันในด้านปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยี ดังนี้

1. สายพันธุ์ที่ผลิต พบว่า เกษตรกรประมาณหนึ่งในห้า (ร้อยละ 13.92) มีข้อเสนอแนะในประเด็นของการต้านทานโรคของสายพันธุ์ตัวเมียบ่อยครั้งต่ำ คือ ทางบริษัทควรมีการปรับปรุง

สายพันธุ์ที่มีความต้านทานต่อโรคให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เกษตรกรประมาณหนึ่งในสิบ (ร้อยละ 9.49) มีข้อเสนอแนะในประเด็นของการต้านทาน โรคของสายพันธุ์ตัวผู้ก่อนข้างต่ำ คือ ทางบริษัทควรมีการปรับปรุงสายพันธุ์ที่มีความต้านทานต่อโรคให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และ เกษตรกรส่วนน้อยมาก (ร้อยละ 1.90) มีข้อเสนอแนะในประเด็นของการต้านทานแมลงของสายพันธุ์ ตัวผู้ก่อนข้างต่ำ คือ ทางบริษัทควรมีการปรับปรุงสายพันธุ์ที่มีความต้านทานต่อแมลง

2. การสนับสนุนปัจจัยการผลิตล่วงหน้า พบว่า เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสาม (ร้อยละ 36.07) มีข้อเสนอแนะในประเด็นปุ๋ยเคมีไม่พอเพียงต่อความต้องการและมีราคาสูง คือ ทางบริษัทควรมีการจ่ายปุ๋ยเคมีให้มีความเพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรและควรปรับลด ราคาปุ๋ยเคมีลง เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในสี่ (ร้อยละ 26.58) มีข้อเสนอแนะในประเด็นปริมาณของ ปัจจัยการผลิตต่อความต้องการไม่เพียงพอกับช่วงเวลาที่ต้องการใช้ คือ ทางบริษัทควรมี การจ่ายปัจจัยการผลิตให้มีความเพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร

3. การปลูกและการดูแลรักษาตามที่บริษัทได้กำหนด พบว่า เกษตรกรประมาณ หนึ่งในห้า (ร้อยละ 8.23) มีข้อเสนอแนะในประเด็นขั้นตอนการปลูกยุ่งยากและซับซ้อน คือ เกษตรกรต้องการขั้นตอนปลูกที่ง่ายและไม่ยุ่งยากในการปลูกสายพันธุ์ตัวผู้ และสายพันธุ์ตัวเมีย เกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 5.70 และ 4.43) มีข้อเสนอแนะในประเด็นไม่ต้องการให้ตัดต้นปลอม ปนในสายพันธุ์ตัวผู้ทั้ง และสายพันธุ์ตัวเมียทั้ง คือ ขอเก็บต้นปลอมปนในสายพันธุ์ตัวผู้ และ สายพันธุ์ตัวเมียเอาไว้เพื่อเก็บไปเลี้ยงสัตว์ (วัวขุน) ตามลำดับ และ เกษตรกรส่วนน้อยมาก (ร้อยละ 3.16) มีข้อเสนอแนะในประเด็นการปลูกเหลือมวันปลูกหรือเว้นระยะปลอดเกษตรจาก ข้าวโพดสายพันธุ์อื่นให้สั้นลง คือ ขอวันปลูกเหลือมหรือเว้นระยะปลอดเกษตรจากข้าวโพด สายพันธุ์อื่นให้สั้นลงกว่าเดิม เช่น จากระยะเวลา 30 วัน ให้ลดลงเหลือ 10-15 วัน

4. การตัดต้นสายพันธุ์ตัวผู้ออกจากแปลงผลิต พบว่า เกษตรกรส่วนน้อยมาก (ร้อยละ 3.16) มีข้อเสนอแนะในประเด็นการตัดต้นสายพันธุ์ตัวผู้ออกจากแปลงผลิตตรงตาม ระยะเวลาที่บริษัทกำหนดกำหนด โดยต้องการเก็บเมล็ดไว้ให้สุกแก่ทางสรีรวิทยา คือ ขอเก็บ ต้นตัวผู้เอาไว้ให้สุกแก่ทางสรีรวิทยา เพื่อจำหน่ายให้พ่อค้าท้องถิ่นในรูปของข้าวโพดอาหารสัตว์

5. การเก็บเกี่ยวและการขนส่ง พบว่า เกษตรกรส่วนน้อยมาก (ร้อยละ 3.80 และ 2.53) มีข้อเสนอแนะในประเด็นขั้นการกำหนดช่วงวันเก็บเกี่ยวเกี่ยวผลผลิตที่ยาวนานเกินไป คือ ขอให้เก็บเกี่ยวผลผลิตให้สั้นลงกว่าเดิม คือ จากเดิมตามสัญญาการผลิต 110-120 วัน มาเป็น 100 วัน และ มีข้อเสนอแนะในประเด็นการจัดหาขนชะบรรจุผลผลิตให้เกษตรกรใช้ไม่มี เพียงพอต่อการใช้บรรจุผลผลิต คือ ขอให้มีการขนชะบรรจุผลผลิตที่เก็บเกี่ยวมีใช้อย่างเพียงพอ และขนชะต้องไม่ขาดง่าย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมี
 สัญญาผูกพันในด้านการรับซื้อและการจ่ายเงินสำหรับผลผลิต

n = 158		
ปัญหา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. การให้ความสะดวกและบริการรับซื้อผลผลิต		
1.1 ความรับผิดชอบของบริษัทที่มีต่อความเสียหายที่เกิดจาก ลักษณะของสายพันธุ์อย่างเดียวโดยไม่เกี่ยวกับภัยธรรมชาติ	11	6.96
2. มาตรฐานของเมล็ดพันธุ์ที่บริษัทรับซื้อ		
2.1 ผลผลิตที่รับซื้อมีความชื้นไม่เกินร้อยละ 30	35	22.15
3. การจ่ายเงินสำหรับผลผลิตให้แก่เกษตรกร		
3.1 ช่วงระยะเวลาที่ได้รับเงินจากบริษัทนานเกินไป	22	13.92
3.2 ระยะทางของสถานที่รับเงินอยู่ไกลบ้าน	15	9.49
3.3 การจ่ายเงินโดยนำฝากเข้าบัญชีธนาคารมีความยุ่งยาก	8	5.06

จากตารางที่ 4.11 แสดงให้เห็นถึงปัญหาของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิต
 เมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาผูกพันในด้านการรับซื้อและการจ่ายเงินสำหรับผลผลิต
 ดังนี้

1. การให้ความสะดวกและบริการรับซื้อผลผลิต พบว่า เกษตรกรประมาณ
 หนึ่งในสิบ (ร้อยละ 6.96) มีปัญหาในประเด็นความรับผิดชอบของบริษัทที่มีต่อความเสียหาย
 ที่เกิดจากลักษณะของสายพันธุ์อย่างเดียวโดยไม่เกี่ยวกับภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น
2. มาตรฐานของเมล็ดพันธุ์ที่บริษัทรับซื้อ พบว่า เกษตรกรมากกว่าหนึ่งในห้า
 (ร้อยละ 22.15) มีปัญหาในประเด็นของผลผลิตที่รับซื้อมีความชื้นไม่เกินร้อยละ 30
3. การจ่ายเงินสำหรับผลผลิตให้แก่เกษตรกร พบว่า เกษตรกรประมาณหนึ่งในห้า
 (ร้อยละ 13.92) มีปัญหาในประเด็นช่วงระยะเวลาที่ได้รับเงินจากบริษัทนานเกินไป และเกษตรกร
 ส่วนน้อยมาก (ร้อยละ 9.49 และ 5.06) มีปัญหาในประเด็นระยะทางของสถานที่รับเงินอยู่
 ไกลบ้าน และ การจ่ายเงินโดยนำฝากเข้าบัญชีธนาคารมีความยุ่งยากสำหรับการถอนเงิน

ตารางที่ 4.12 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาผูกพันในด้านการรับซื้อและการจ่ายเงินสำหรับผลผลิต

n = 158		
ข้อเสนอแนะ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
1. การให้ความสะดวกและบริการรับซื้อผลผลิต		
1.1 ขอให้บริษัทรับผิดชอบในส่วนที่รายได้ผลผลิตต่อไร่ได้น้อยในกรณีจ่ายชดเชยประกันราคาต่อไร่ขั้นต่ำหรือยกเลิกราคาใช้จ่ายสำหรับปัจจัยการผลิตล่วงหน้า	8	5.06
2. มาตรฐานของเมล็ดพันธุ์ที่บริษัทรับซื้อ		
2.1 ขอให้บริษัทเพิ่มความชื้นของผลผลิตที่รับซื้อมากกว่าร้อยละ 30	9	5.70
3. การจ่ายเงินสำหรับผลผลิตให้แก่เกษตรกร		
3.1 ขอให้บริษัทจ่ายเงินหลังรับซื้อผลผลิตไม่เกิน 15 วัน และควรจ่ายเงินให้ตรงตามระยะเวลาที่ทางบริษัทได้กำหนดไว้ในสัญญาการผลิต	14	8.86
3.2 ขอให้ระยะทางของสถานที่รับเงินอยู่ใกล้บ้าน	9	5.70
3.3 ขอให้ทางบริษัทผู้รับซื้อผลผลิตจ่ายเงินโดยใช้เช็คธนาคาร	5	3.16

จากตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นถึงข้อเสนอแนะของเกษตรกรเกี่ยวกับการส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมแบบมีสัญญาผูกพันในด้านการรับซื้อและการจ่ายเงินสำหรับผลผลิตดังนี้

1. การให้ความสะดวกและบริการรับซื้อผลผลิต พบว่า เกษตรกรส่วนน้อยมาก (ร้อยละ 5.06) มีข้อเสนอแนะในประเด็นความรับผิดชอบของบริษัทที่มีต่อความเสียหายที่เกิดจากลักษณะของสายพันธุ์อย่างเดียวโดยไม่เกี่ยวกับภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น คือ ขอให้บริษัทรับผิดชอบในส่วนที่รายได้ผลผลิตต่อไร่ได้น้อยในกรณีจ่ายชดเชยประกันราคาต่อไร่ขั้นต่ำหรือยกเลิกราคาใช้จ่ายสำหรับปัจจัยการผลิตล่วงหน้า

2. มาตรฐานของเมล็ดพันธุ์ที่บริษัทรับซื้อ พบว่า เกษตรกรส่วนน้อยมาก (ร้อยละ 6.96) มีข้อเสนอแนะในประเด็นผลผลิตที่รับซื้อมีความชื้นไม่เกินร้อยละ 30 คือ ขอให้ทางบริษัทเพิ่มความชื้นของผลผลิตที่รับซื้อมากกว่าร้อยละ 30

3. การจ่ายเงินสำหรับผลผลิตให้แก่เกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนน้อย (ร้อยละ 8.86) มีข้อเสนอแนะในประเด็นช่วงระยะเวลาที่ได้รับเงินจากบริษัทนานเกินไป คือ ขอให้บริษัทจ่ายเงินหลังรับซื้อผลผลิตไม่เกิน 15 วัน และควรจ่ายเงินให้ตรงตามระยะเวลาที่ทางบริษัทได้

กำหนดไว้ในสัญญาการผลิต เกษตรกรส่วนน้อยมาก (ร้อยละ 5.70 และ 3.16) มีข้อเสนอแนะ
ในประเด็น ระยะเวลาของสถานที่รับเงินอยู่ใกล้บ้าน คือ ขอให้สถานที่รับเงินอยู่ใกล้บ้าน และ
มีข้อเสนอแนะในประเด็น การจ่ายเงิน โดยนำฝากเข้าบัญชีธนาคารมีความยุ่งยากสำหรับการถอนเงิน
คือ ขอให้ทางบริษัทผู้รับซื้อผลผลิตจ่ายเงิน โดยใช้เช็คธนาคาร